

Samhällsplaneringens spänningsfält

- regional utveckling och urban planering

Lukas Smas
Presentation den 30 januari 2019
REGLAB RURBAN WORKSHOP

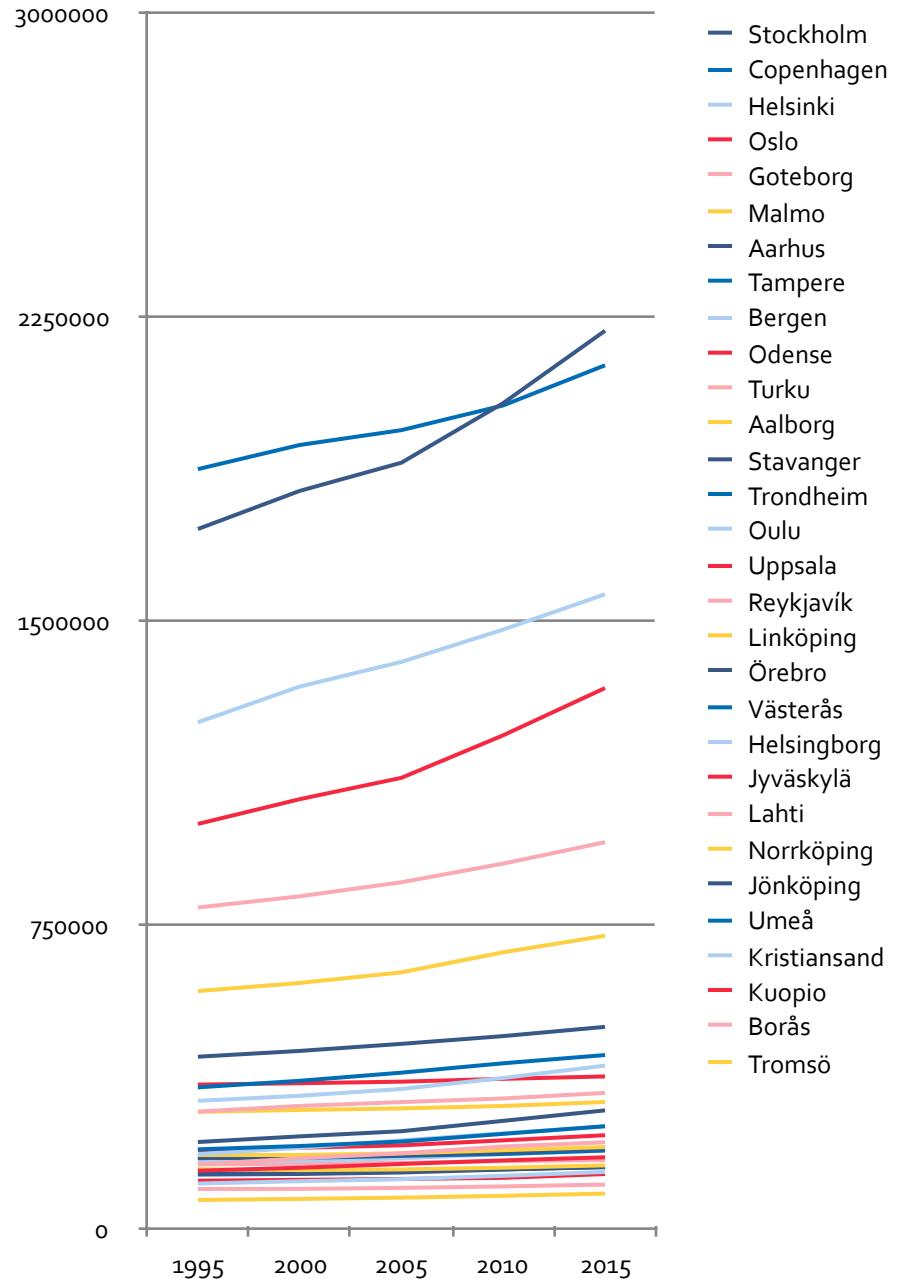
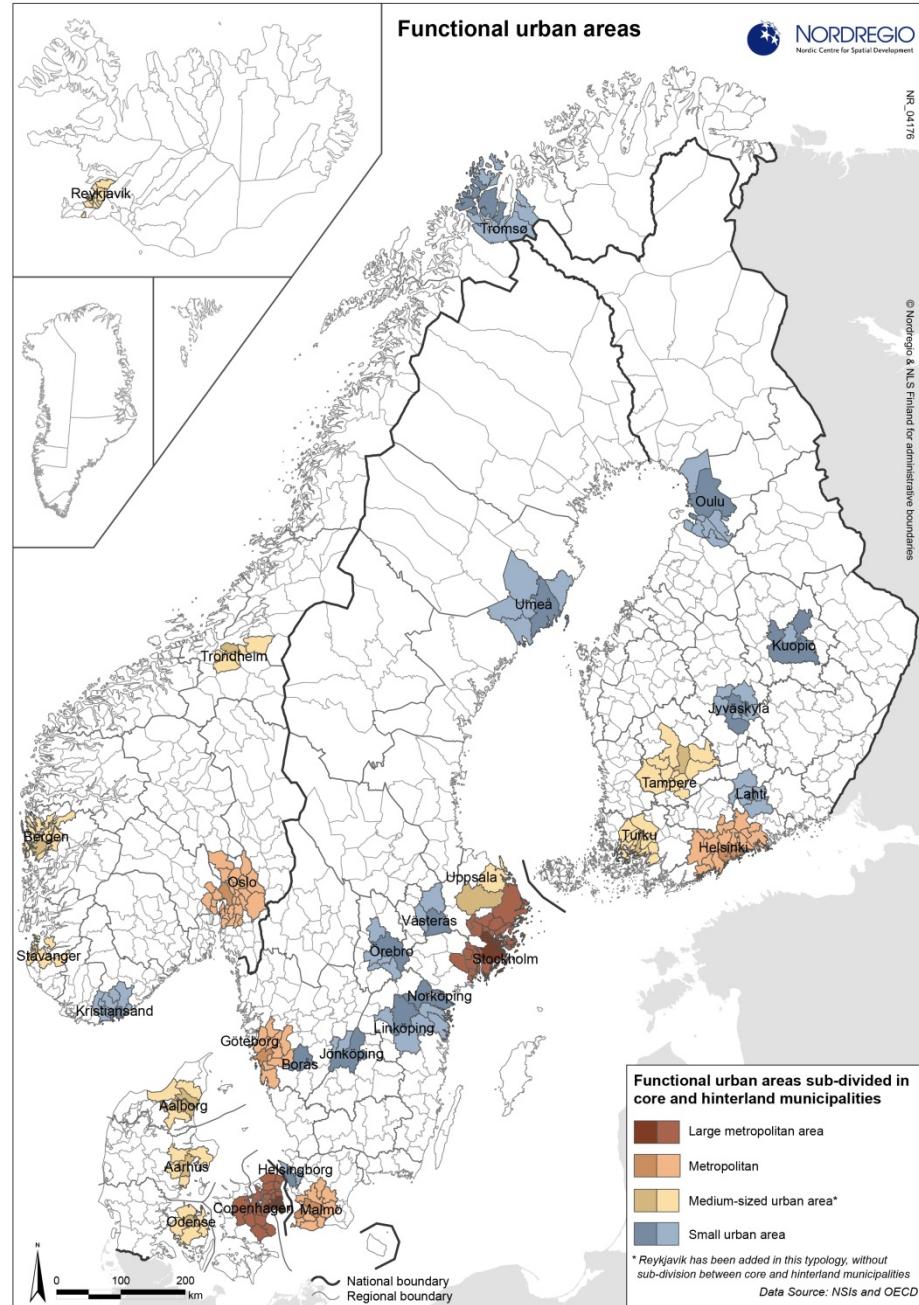
Major area, region, country or area	Urban	Rural	Total	Percentage urban
WORLD	3 880 128	3 363 656	7 243 784	53,6
EUROPE	545 382	197 431	742 813	73,4
Northern Europe	81 747	19 191	100 938	81,0
Channel Islands	51	112	163	31,4
Denmark	4 935	705	5 640	87,5
Estonia	868	416	1 284	67,6
Faroe Islands	21	29	49	41,7
Finland	4 577	866	5 443	84,1
Iceland	313	20	333	94,0
Ireland	2 944	1 733	4 677	63,0
Isle of Man	45	41	86	52,1
Latvia	1 376	665	2 041	67,4
Lithuania	2 001	1 007	3 008	66,5
Norway	4 084	1 008	5 092	80,2
Sweden	8 251	1 381	9 631	85,7
United Kingdom	52 280	11 209	63 489	82,3

Urbant?

Urbanization is “the tremendous concentration (of people, activities, wealth, goods, objects, instruments, means and thought) of urban reality and the immense explosion, the projection of numerous, disjunct fragments (peripheries, suburbs, vacation homes, satellite towns) into space.”

Lefebvre, Henri. 2003 (1970). *The urban revolution*. Minneapolis: University of Minnesota Press.(p. 14)

Urbant?

the urban is not simply a quantitative expansion of city populations or an outwards extension of inherited metropolitan jurisdictional boundaries, but has entailed a qualitative reconstitution of the urban itself in which a host of inherited spatial oppositions—for instance, city/suburb; urban/rural; core/periphery; North/South; society/nature—are being fundamentally rearticulated, if not superseded entirely.

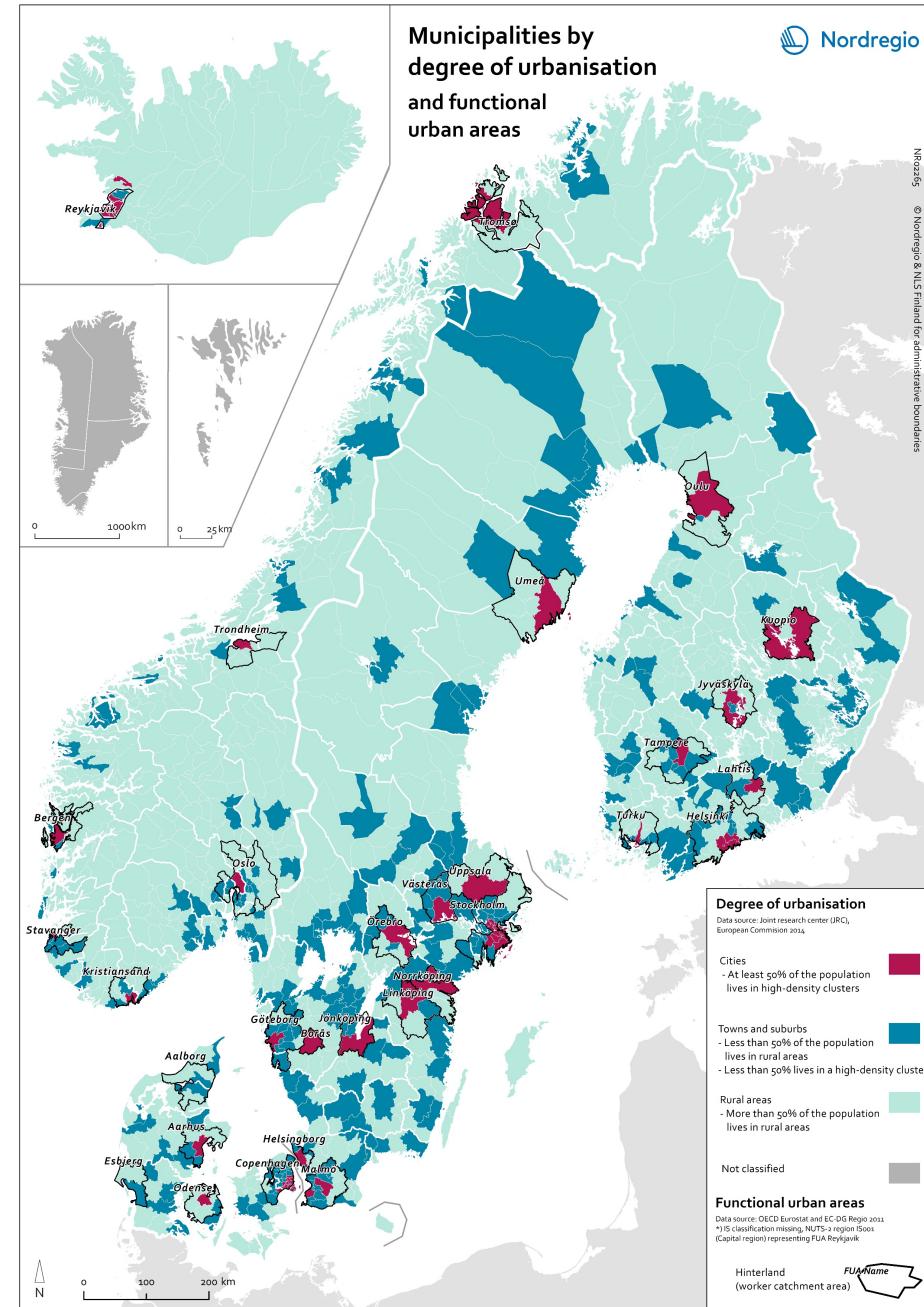
Brenner, Neil, David J. Madden, and David Wachsmuth. 2010. Assemblage urbanism and the challenges of critical urban theory. *City* 15, no. 2: 225 – 40.

Rurbanisering

(i fackspr.) om förhållandet att (l. processen vari gm) befolkningen på landsbygden påverkas av stadskulturen o. efterliknar l. antager städernas levnadsvanor. SvGeogrÅb. 1953, s. 200.

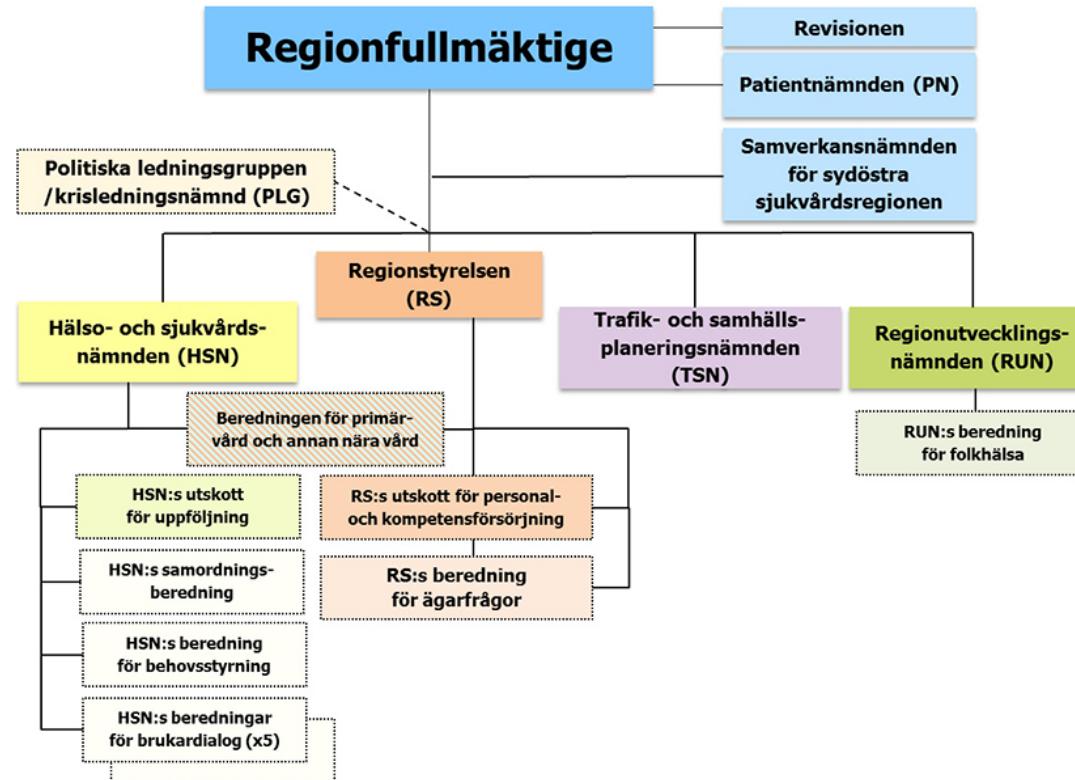
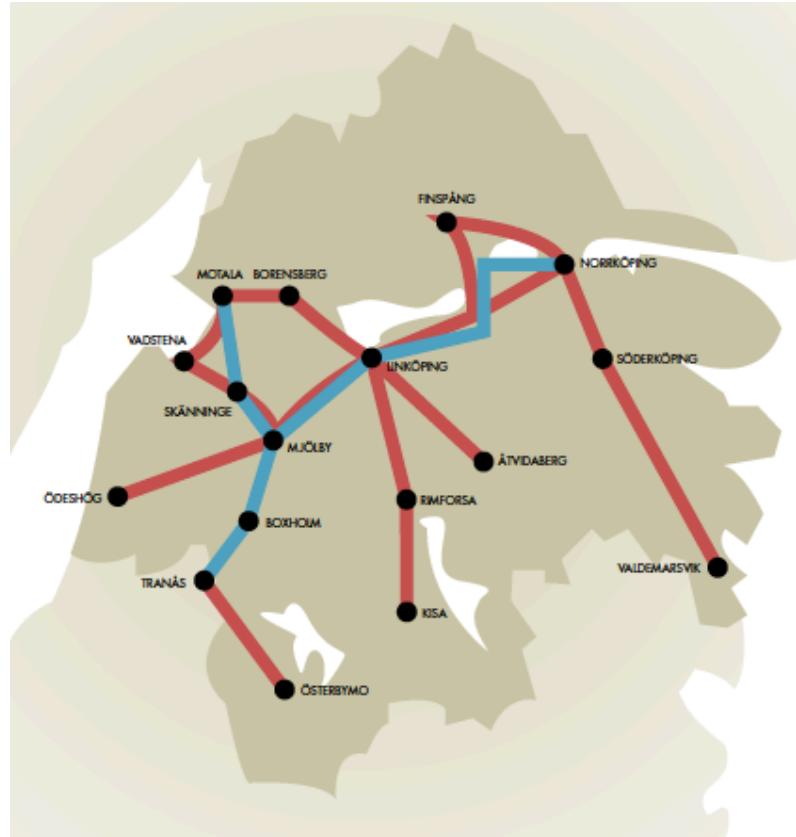
(Svenska Akademins ordbok SAOB)

Region

jfr t. o. eng. *region*, fr. *région*; av lat. *regio* (gen. *-ōnis*), riktning, gräns, sträcka, område, till stammen i regere, rikta, styra m. m.

(Svenska Akademins ordbok SAOB)

	Nationell nivå	Regional nivå	Lokal nivå
Danmark	Landsplanreddegøelse Landsplandirektiv för hovedstadsområdet Oversigt over statslige interesser i kommunplanlægningen		Planstrategi Kommuneplanen Lokalplan
Finland	Riksomfattande mål för områdesanvändningen (Valtakunnalliset Alueidenkäyttötavoitteet)	Landskapsplan (Maakuntakaava)	Generalplan (Yleiskaava) Detaljplan (Asemakaava)
Island	Nationell planeringsstrategi (Landsskipulagsstefna)	Regional plan (Svæðisskipulag)	Kommunal plan (Aðalskipulag) Detaljplan (Deiliskipulag)
Norge	Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging Statlige planretningslinjer Statlige planbestemmelser Statlig arealplan	Regional planstrategi Regional plan Regional planbestemmelse	Kommunal planstrategi Kommuneplan Reguleringsplan
Sverige	Riksintressen	Regionplan	Översiktsplan Detaljplan

Institutioner

Regional utveckling

- Förordning om regionalt tillväxtarbete
- Näringsdepartementet
- Tillväxtverket
- Regioner

Urban planering

- Plan- och bygglag
- Finansdepartementet
- Boverket
- Kommuner

Lagstiftning

- 1907 Lag angående stadsplan och tomtindelning
 - * stadsplaner
- 1931 års Stadsplanelag och Byggnadsstadga
 - * stadsplaner (stomplaner)
- 1947 år Byggnadsstadga och Byggnadslag
 - * generalplaner och stadsplan (regionplan)
- 1987 års plan- och bygglag och plan- och byggförordning
 - * översiktsplan och detaljplan (regionplan)

Samhällsplanering

(3 a, 4) -PLANERING. planering (med avs. på samhället i dess helhet l. viss samhällsenhet) som avser tillgodoseendet av befolkningens samlade behov av nyttigheter o. tjänster, t. ex. bostäder, industriområden, kommunikationer, arbetstillfällen, butiker, sjukvård(sinrättnings), undervisning(sanstalter), stundom med särskild tanke på den rumsliga utformningen (bebyggelsen o. d.) av en viss samhällsenhet (t. ex. tätort l. region) med hänsyn till dess behov av sådana nyttigheter. Rig 1944, s. 3. SvGeogrÅb. 1957, s. 47.

(Svenska Akademins ordbok SAOB)

Frågor?

- Where are we going with planning?
- Who gains and who loses, and by which mechanisms of power?
- Is this development desirable?
- What, if anything, should we do about it?

Flyvbjerg, Bent. 2004. "Phronetic Planning Research: Theoretical and Methodological Reflections." *Planning Theory & Practice* 5 (3): 283–306.